

EDITORIAL

Vážení klienti a obchodní partneři,

je to již více než osm měsíců, co jsou v účinnosti dva stěžejní rekodifikační zákony, a to zákon o obchodních korporacích a nový občanský zákoník. Česká republika se postupně sžívá se změnami, které by nás měly posunout o krok dále ke konceptu moderního právního státu.

I když jsme zejména v poslední době svědky různých diskusí na téma nezbytné novely nových předpisů, a některé její náznaky v nás mohou vzbuzovat dojem, že se nemusí jednat nezbytně jen o novelu technickou, považujeme za nutné přistupovat k rekodifikačním předpisům a novinkám, které nám přinesly, konstruktivně. Snažíme se neschovávat před konkrétními výkladovými či praktickými problémy a hledat optimální a praktická řešení.

V tomto čísle se podíváme na oblasti, o které se často zajímáte a jejichž neznalost může způsobit větší než malé potíže a nepříjemnosti. Naši kolegové a kolegyně Vás proto v tomto čísle seznámí s vybranými otázkami zejména z oblasti nemovitosti, obchodních korporací nebo daní. Více článků a komentářů k aktuálním právním tématům naleznete na www.patria.cz/pravo.

Zajímá-li Vás konkrétní téma, o kterém jsme dosud nepsali, uvítáme Vaše náměty.

Jiří Horník
partner KŠB

KŠB INSTITUT STARTUJE NOVÝ SEMESTR I S NOVÝMI LEKTORY

Vzdělávací KŠB Institut i v tomto nadcházejícím semestru nabízí semináře zaměřené na řadu právních oblastí.

Na stránce www.ksbinstitut.cz si již nyní můžete zarezervovat své místo na kterémkoliv z připravovaných seminářů.

Jungmannova 24 CZ-110 00 Praha 1 T: +420 224 103 316 F: +420 224 103 234 E: ksbpaha@ksb.cz www.ksb.cz	Na Vyhlídce 53 CZ-360 21 Karlovy Vary T: +420 353 225 996 F: +420 353 227 781 E: ksbvary@ksb.cz	Českokobratrská 7 CZ-702 00 Ostrava T: +420 553 030 511 F: +420 553 030 512 E: ksbostrava@ksb.cz
--	---	---

EMISNÍ POVOLENKY JAKO BUMERANG

V letech 2008–2012 byly výrobcům elektřiny přidělovány emisní povolenky v množství stanoveném Národním alokačním plánem. Původně bezproblémová záležitost se však státu může řádně prodražit.

V prvních třech letech II. alokačního období byly všechny povolenky přiděleny bezplatně v souladu se směrnicí EU, podle které měly být v tomto období povolenky přiděleny bezplatně alespoň ve výši 90 %. V roce 2009 započal s ohledem na velkorysé podmínky státní podpory tzv. solární boom. Příslušnou novelu zákona o podpoře obnovitelných zdrojů se však v roce 2009 nepovedlo přijmout, a to přesto, že byla připravena již na podzim tohoto roku. Celý rok 2010 tak byly fotovoltaické elektrárny připojovány dle původních podmínek. Výsledkem byl obrovský nárůst finančních prostředků potřebných pro tyto zdroje. Přestože povolenky s fotovoltaickými elektrárnami vůbec nesouvisí, stát za účelem získání dodatečných finančních zdrojů zavedl darovací daň z povolenek přidělovaných velkým výrobcům elektřiny v letech 2011 a 2012 a tím získal zhruba 7 miliard korun. Ústavní soud následně tuto daň shledal v pořádku, když de facto řekl, že stát ve ve-

řejném zájmu může uložit jakékoli daň a opatření, pokud to ovšem nemá „rdousící účinek“. Krajský soud v Praze nicméně dospěl k názoru, že tato daň je v rozporu s evropským právem. Finanční ředitelství tento rozsudek napadlo kasační stížností, přičemž Nejvyšší správní soud (NSS) věc předložil k posouzení Evropskému soudnímu dvoru (ESD). NSS v usnesení o předložení věci ESD konstatoval, že pokud mají být povolenky přidělovány bezplatně, není možné za jejich přidělení dle jeho předběžného názoru platit. Řízení u ESD může trvat až rok, výsledek bychom tedy mohli znát až v roce 2015. V případě, že ESD potvrdí, že danění bezplatného přidělení povolenek odporuje evropskému právu, NSS potvrdí vydané rozsudky. V takovém případě nelze vyloučit, že stát bude nucen vrátit všechny vybrané daně, a to včetně tučného penále. Výsledkem by tak byl nejen průvan ve státní kase, ale i další úplně zbytečný šrám na pověsti českého státu.

EVROPSKÉ ZKUŠENOSTI S FUNGOVÁNÍM REGIONÁLNÍCH LETIŠŤ

Na jaře proběhla v Bukurešti [mezinárodní konference o letecké dopravě](#), na které vystoupil i partner KŠB [Jiří Horník](#). Ve svém příspěvku, který je k přečtení na www.patria.cz/pravo, se věnoval zejména zkušenostem s fungováním regionálních letišť, která mnohdy jen přežívají. V mnoha případech jsou taková letiště závislá na veřejné podpoře, pro jejíž poskytování však byla nově zpřísněna pravidla. V praxi se tak mnohá letiště mohou ocitnout v problémech.

Konference se zúčastnilo na 100 zástupců mezinárodních organizací (ICAO, Evropská komise), národních úřadů pro civilní letectví, leteckých společností a jejich asociací, letišť, právních kancelářů a akademické obce. K dal-

ším aktuálním probíraným tématům patřily například navrhované změny v oblasti posílení práv cestujících v letecké dopravě, dopad krize na některé letecké společnosti nebo regulace provozu bezpilotních letadel.

Na konferenci navázal 5. ročník simulovaného soudního jednání v oblasti leteckého práva ([International Air Law Moot Court](#)), kterého se zúčastnilo na 20 týmů studentů z celého světa. Jejich výkon hodnotilo téměř 50 soudců, zpravidla odborníků na letecké nebo mezinárodní právo, přičemž mezi nimi byl i partner KŠB Jiří Horník. Finálové klání se odehrálo mezi University of Leiden a China University of Political Science and Law, přičemž vítězství si odvezli zástupci University of Leiden.

DRUHÝ ÚSPĚŠNÝ ROČNÍK SOUTĚŽE CONTRACT COMPETITION

Soutěž Contract Competition, kterou KŠB pořádá ve spolupráci se studentskou organizací Elsa Praha, se letos zaměřila na téma Investment & Equity. Studenti si tak v rámci druhého ročníku vyzkoušeli nejprve v písemné a následně v ústní podobě vyjednávání a uzavírání transakce podle předem definovaného zadání. Vyzkoušeli si tím své schopnosti v simulovaném prostředí, a to při přípravě ideálního návrhu smlouvy reflektujícího zájmy klienta a při skutečném prosazování jeho zájmů během ústního vyjednávání o smlouvě s protistranou.

FIRMY ZAČÍNÁJÍ MOŽNOSTI REKODIFIKACE VYUŽÍVAT

Přes jistou opatrnost lze podle profesora Jana Dědiče, partnera KŠB a spoluautora rekodifikace, říci, že postupně roste zájem o nové právní instituty, které by měly zjednodušit život firmám i jejich manažerům.

Nový občanský zákoník a další rekodifikační zákony mají za sebou první období účinnosti. Jak je zatím hodnotíte?

Pozitivní je fakt, že se v praxi objevuje zájem využívat nové možnosti, které zákony přinášejí. Jako negativní zatím vidím existující výkladové problémy a to, že nelze nyní vždy dát jednoznačnou odpověď na dotaz, jak by se mělo v určitém případě postupovat. Definitivní výklady nejasných ustanovení totiž za měsíce a roky přinesou až soudy.

O které novinky, které především zákon o obchodních korporacích (ZOK) připoštlí, je v praxi největší zájem?

Podle mých zkušeností převládá zatím u klientů spíš konzervativní přístup, zejména co se týká velkých změn, které by ZOK umožňoval. Na druhou stranu lze ale už nyní zřetelně vystopovat zájem o zjednodušování; to se týká například stanov. Někteří také využívají toho, že orgány společnosti v takzvaném dualistickém systému nemusejí být nově tříčlenné, což přináší možnost ušetřit náklady. Další klienti se již rozhodli využít takzvaný monistický systém správy společnosti, a to přes existující výkladové nejasnosti. Zaznamenal jsem i snahu o zavedení institutu pevného podílu na zisku. Menší akciové společnosti se zase zajímají o rozhodování per rollam namísto valné hromady stejně jako o možné udělení souhlasu s konáním valné hromady, i když nebyla dodržena pravidla pro její svolání.

Jaké jsou podle vás nejozřejavější výkladové problémy, které ZOK přinesl?

Jde například o nejednotnost názorů na přípustnost souběhu, nejasnost, zda stanovy společnosti mohou zaměstnancům připoštlět právo volit a odvolávat část členů dozorčí rady. Dále není zatím zcela zřejmé, jak správně naformulovat příslušnost ke koncernu na webu společnosti, s níž se pojí využívání určitých výhod. Také zatím není zcela zřejmé, jakých rozhodnutí valné hromady se týká povinnost pořádat o nich notářský zápis. Věřím ale, že řada těchto věcí se co nejdříve vyjasní, ať už výkladem, či novelami.

TRANSPARENTNOST AŽ NA KOST

V březnu přijal Evropský parlament v prvním čtení změnu původního návrhu čtvrté směrnice proti praní špinavých peněz, kterou se členskými státy ukládá zřídřit veřejně přístupné rejstříky právnických osob a trustových struktur, v nichž budou uveřejněny údaje o jejich skutečných vlastnících. To znamená nejen požadavek na uveřejnění identity významných (alespoň 25 %) akcionářů, ale též beneficentů soukromých nadací, svěřenských fondů a podobných struktur. Návrh komentuje advokát KŠB Vlastimil Pihera.

V kontextu českých poměrů by tento požadavek znamenal podstatné rozšíření informací evidovaných dnes v obchodním a nadačním rejstříku, ale též zřízení rejstříku svěřenských fondů a zřejmě též majetku v režimu svěřenského nástupnictví.

Nejkontroverznější na celé věci je, že uvedené požadavky dopadnou na majetkové instituty zřízené za účelem správy rodinného majetku, řešení otázek týkajících se dědění a jiných obdobně citlivých vztahů. Povinnost zpřístupnit tyto informace veřejnosti, např. zvědavým sousedům či zaměstnavatelům, není podepřena žádnými argumenty dokládajícími přiměřenost takové invaze do soukromí, přičemž lze oprávněně pochybovat, že by je bylo možné najít. Zvláště v případě trustových struktur

jde v podstatě o stejný požadavek, jako je požadavek na veřejně přístupné údaje o zůstatcích na bankovních účtech.

Jakkoli lze pochopit politickou přitažlivost myšlenky plné transparentnosti majetkových vztahů, je nutné tento požadavek vždy korigovat právem na soukromí jako základním lidským právem nezbytným k zajištění svobodného života. Průhledné stěny našich domů mnoho štěstí nepřinesou nikomu. Lze připomenout, že koncepce moderní svobodné občanské společnosti, k níž se alespoň formálně stále ještě hlásí evropská kultura, se zrodila ve městě. Městský vzduch osvobozoval nejen díky městské infrastruktuře, ale především díky nové, na venkově nepředstavitelné anonymitě, která se stala prostorem svobody.

INTERNATIONAL TAX REVIEW OCENILA DAŇOVÝ TÝM KŠB

Daňový tým KŠB v čele s daňovou partnerkou Helenou Navrátilovou (na fotce) byl označen publikací World Tax 2014, který vydává ratingová společnost International Tax Review 2014, za jednu z předních firem v oblasti daní v České republice. V oceněném daňovém týmu jsou také Pavla Blažková, Alena Jurič a Jan Černohouz.

ODKAZY NA INTERNETU JSOU LEGÁLNÍ. NEBO NE?

Odkazy na internetu s pomocí hyperlinků jsou běžné. Co když se ale odkazuje na materiál chráněný autorskými právy? Je to legální? Poprvé o odkazování na internetu rozhodoval Soudní dvůr EU letos v únoru.

Rozhodnutí Soudního dvora se sice týká výhradně autorských práv, může však být relevantní i pro řadu dalších oblastí, mj. pro právo hospodářské soutěže. K soudním přímým ohledně deep-linků a tzv. embedování dochází už řadu let. Jaká je ale situace dle evropského práva, které se skrze

[informační směrnici](#) z roku 2001 pokouší o harmonizaci? Může se na internetu volně odkazovat, a to bez ohledu na případný nesouhlas autorů „linkovaného“ materiálu? Celý článek s názvem „Odkazy na internetu jsou legální. Nebo ne?“ naleznete na www.patria.cz/pravo.

NOVINKY V KOMUNITÁRNÍM PRÁVU

Mandát bývalých poslanců Evropského parlamentu se stal stimulem i pro zvýšenou legislativní aktivitu unijních orgánů. V prvních měsících letošního roku se tak podařilo finalizovat a přijmout mj. dlouho připravovaná nová pravidla pro veřejné zakázky a koncese či audity účetních závěrek.

Samotný Evropský parlament pak stihl projednat a postoupit Radě množství poměrně zásadních návrhů napříč všemi odvětvími počínaje hospodářskou soutěží přes revizi ochranných známek a ochrany osobních údajů, vysílání pracovníků či přísnější pravidla proti praní špinavých peněz a konče záplavou předpisů z oblasti kapitálového trhu.

Nová unijní úprava veřejných zakázek

Nové zadávací směrnice byly připravovány pod heslem modernizace pravidel a je nutno konstatovat, že díky množství i významu novinek si tuto charakteristiku zcela zaslouží. Doslova převratná je např. úprava dělení zakázek na části, které bude nyní považováno nejen za žádoucí, ale v určitých případech by mělo být i povinné; každopádně však vždy bude muset veřejný zadavatel nerozdělení zakázky odůvodnit v zadávací dokumentaci. Opatření sleduje vyšší možnost zapojení malých a středních podniků, k čemuž by měla dále přispět i možnost subdodavatelů požadovat úhradu za skutečně dodávky přímo od zadavatele.

Významné změny přináší směrnice i v hodnocení nabídek; „moderněji“ chápané kritérium celkové ekonomické výhodnosti reflektuje nejen pořizovací ná-

klady, ale celkové náklady životního cyklu, do nichž vstupují také např. energetická náročnost, náklady na údržbu, na emise znečišťujících látek či ekologickou likvidaci na konci životnosti. Mimořádný důraz na podporu inovací se odrazil i v novém druhu řízení – tzv. inovativním partnerství, kdy bude možné vypsát veřejnou soutěž k vyřešení specifického problému.

Racionalizaci zadávacího procesu by měla posílit širší přípustnost vyjednávání o nabídkách, zejména formou jednacího řízení s uveřejněním či soutěžního dialogu. Nová úprava nezůstává pozadu ani v tradiční snaze o snižování administrativní náročnosti postupů; to by se mělo projevit zejména v jednodušším prokazování kvalifikace, kde by se měla více uplatnit vlastní prohlášení uchazečů, a postupně úplné elektronizaci zadávání veřejných zakázek.

Výrazně se rovněž rozšiřuje možnost změn uzavřených smluv, resp. zadávání víceprací.

Pro tuzemské zadavatele i uchazeče bude nyní podstatné, jak bude ambiciózní evropská úprava převedena do vnitrostátních pravidel. Ministerstvo pro místní rozvoj již začalo pracovat na novém zákonu o veřejných zakázkách; měl by platit od 1. ledna 2016.

DAŇOVÉ ASPEKTY ZÁLOHY NA PODÍL NA ZISKU

Zákon o obchodních korporacích zakotvuje s účinností od ledna tohoto roku řadu pozitivních změn. Členové obchodních korporací jistě přivítají možnost vyplácet zálohy na podíly na zisku. Tyto zálohy je možné vyplácet na základě mezitímní účetní závěrky, pokud z ní vyplývá, že obchodní korporace disponuje dostatečně velkými vlastními zdroji na jejich výplatu a zároveň jsou splněny další zákonné podmínky, popřípadě podmínky dané společenskou smlouvou.

Jak je to se zdaňováním těchto záloh? Bohužel novela zákona o daních z příjmů (ZDP) nezareagovala na tyto změny dostatečně, a proto budou určité situace přinášet daňovým subjektům zbytečné nejasnosti.

Ačkoli to ZDP výslovně nestanoví, lze předpokládat, že daňový režim výplaty zálohy na podíl na zisku je s režimem výplaty samotného podílu na zisku totožný. Problematické však mohou být situace, kdy v období od výplaty zálohy na podíl na zisku a okamžikem jejího vypořádání, dojde

ke změně v osobě člena obchodní korporace, v případech, kdy obchodní korporace nevytvoří dostatečný zisk nebo valná hromada výplatu dividend neschválí. Tyto situace ZDP konkrétně neřeší. Kdo je tedy v těchto případech poplatníkem daně? Může obchodní korporace žádat o vrácení sražené daně? To jsou otázky, na které zatím neexistuje jednoznačná odpověď. Proto je bude pravděpodobně třeba řešit změnou zákona nebo alespoň jasným výkladovým stanoviskem GŘ.

NOVÉ ADVOKÁTKY V KŠB

Advokátní tým KŠB se rozšířil o nové advokátky. Milada Kürtšová se zaměřuje zejména na farmaceutické právo, pracovní právo a ochranu osobních údajů. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a Fakultu mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze. Kateřina Slováčková vystudovala právo na Masarykově univerzitě v Brně a její specializací jsou veřejné zakázky, správní právo, litigace a závazkové právo. Obě již dříve v KŠB působily jako koncipientky.

ZÁSTUPKYNĚ KŠB VE VEDENÍ FRANCHISINGOVÉ ASOCIACE

Advokátka KŠB Martina Parusová Zímová byla znovu zvolena do správní rady České asociace franchisingu. Česká asociace franchisingu je nezisková profesní organizace sdružující na národní úrovni poskytovatele franchisingu – franchisory a odborníky z oblasti práva a poradenství zaměřující se na problematiku franchisingu. ČAF je také členem Evropské franchisingové federace. Více informací na www.caf.cz.

ČLENSTVÍ

EMPLOYMENT
LAW ALLIANCE®
Helping Employers Worldwide®

OCENĚNÍ

Národní právní firma roku 2012 podle Chambers Europe. Zařazení do úzkého výběru Chambers Europe Awards v letech 2014 a 2013.

Právníká firma roku 2012 pro domácí kancelář a v kategorii Právo hospodářské soutěže. Právníká firma roku 2011, 2010 a 2009 v oblasti práva obchodních společností a hospodářské soutěže. Právníká firma roku 2008 v oblasti korporátního práva.

Stříbrná cena v kategorii Best Central & Eastern European Law Firm podle International Legal Alliance Summit & Awards

Silver Award 2012

Best Central & Eastern European
Law Firm